

1.Sygn. akt: I ACa 772/20

UZASADNIENIE

Powód: P. K., po ostatecznym sprecyzowaniu swojego roszczenia, wystąpił przeciwko pozwanym: B. M. (1) Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym (...) w (...) Skarbowi Państwa- Prezesowi Sądu Okręgowego w (...) I. H. i R. L. z powództwem o solidarne zasądzenie na jego rzecz od pozwanych kwoty 38.439.500 zł wraz z odsetkami ustawowymi i kosztami procesu.

Pozwani domagali się oddalenia skierowanych przeciwko nim żądań na koszt powoda.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce w wyroku z dnia 8 października 2020 roku, zapadłym w sprawie o sygn. akt: I C 51/20, umorzył postępowanie co do kwoty 1.500.000 zł (pkt 1), oddalił powództwo (pkt 2), zasądził od powoda na rzecz Skarbu Państwa- Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 25.000 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego (pkt 3) i odstąpił od obciążania powoda kosztami procesu na rzecz pozostałych pozwanych (pkt 4).

Wyrokowi powyższemu towarzyszyły następujące ustalenia faktyczne i prawne:

P. K. w latach 2001 - 2008 prowadził działalność gospodarczą pod nazwą (...)Był również współnikiem spółki (...)w W.. Powód, prowadząc działalność gospodarczą pod firmą: (...)korzystał z portalu internetowego (...), służącego jako platforma sprzedaży biletów na imprezy masowe drogą elektroniczną. Z wieloma teatrami i innymi instytucjami impresaryjnymi miał zawarte umowy na świadczenie tego typu usług. Spółka z o.o. (...) służyła powodowi do zawierania większych transakcji, np. z (...)jednak nie była ona właścicielem znaku towarowego (...), ani domeny internetowej o tej nazwie. Powód założył ją po to, aby w późniejszym czasie przenieść na nią znak towarowy (...), domenę internetową i następnie sprzedać z zyskiem; szukał dla niej inwestora.

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla (...) w (...)XII Wydział Gospodarczy pod nr. KRS (...). w dniu 15 września 2004 roku. Zgodnie ze zmianą zarejestrowaną 16 lipca 2009 roku współnikami spółki byli: P. K., któremu przysługiwało 290 udziałów o łącznej wartości 14.500 zł oraz (...) spółka z o.o w W., której przysługiwało 668 udziałów o łącznej wartości 33.400 zł.

W sprawie z powództwa (...) spółki z o.o. w W., jaka toczyła się w Sądzie Okręgowym w (...) pod sygn. akt: I C 564/10, wyrokiem zaocznym z 8 października 2010 roku Sąd zasądził od P. K. na rzecz (...) spółki z o.o. kwotę 1.627.500 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 30 grudnia 2009 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 32.000 zł z tytułu zwrotu kosztów procesu. Wyrokowi w części zasądzonej roszczenie główne nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

W dniu 27 października 2011 roku dokonano wpisu do KRS firmy: (...) spółka z o.o. w W.. Jako podstawę wpisu o zmianie umowy spółki wpisano: „25.10.2011r. - J. S. (1) - notariusz w Ł., Rep. (...) - zmieniono art. 12 ust 4, w art. 11 usunięto ust 5,6,7 i przyjęto tekst jednolity”. W rubryce dotyczącej danych współników wykreślono P. K. i wpisano, że (...) spółka z o.o. posiada całość udziałów w liczbie 1.000.

14 lutego 2011 roku do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) w (...)wpłynął wniosek wierzyciela (...) spółki z o.o. w W. przeciwko P. K. o egzekucję świadczenia zasądzonego na podstawie wyroku zaocznego Sądu Okręgowego w (...)z 8 października 2010 roku, w sprawie o sygn. akt: I C 564/10. Zawierał on żądanie wszczęcia egzekucji kwoty 1.627.500 zł z zasądzonymi odsetkami od 30.12.2010r. do dnia zapłaty. Wierzyciel wniósł o skierowanie egzekucji m.in. do udziałów dłużnika w (...) spółce z o.o. oraz do nieruchomości położonej w W. przy ul. (...), numer lokalu- (...)Do wniosku dołączony został tytuł wykonawczy w postaci wyroku zaocznego z 8 października 2010 roku, wydanego w sprawie o sygn. akt: I C 564/10 z adnotacją, że jest on natychmiast wykonalny w trybie art. 336 k.p.c.

Pismem z 15.02.2011r. Komornik wezwał P. K. do zapłaty należności. Zawiadomił go również o zajęciu prawa do lokalu mieszkalnego wskazanego we wniosku egzekucyjnym.

W tym samym dniu Komornik dokonał zajęcia udziałów i zysków P. K. w (...) spółce z o.o. w W., zawiadamiając o tym Spółkę i Sąd Rejonowy dla (...) Krajowy Rejestr Sądowy, który otrzymał wymienioną informację 21 lutego 2011 roku.

W toku egzekucji Komornik usiłował dokonać czynności pod adresem wskazanym jako miejsce zamieszkania dłużnika. Ustalił tam, że dłużnik nie mieszka pod wymienionym adresem od kilku lat, zamieszkuje za to przy ul. (...) w W. w lokalu objętym wnioskiem egzekucyjnym. Komornik zweryfikował tę informację i ustalił, że dłużnik jest zameldowany tam na pobyt stały. Doręczeń dokonał na dwa znane mu adresy. Spod każdego z nich dłużnik odebrał korespondencję komorniczą.

Pismem z 26 kwietnia 2011 roku wierzyciel wniósł o dokonanie opisu i oszacowania lokalu mieszkalnego dłużnika oraz sprzedaż jego udziałów w spółce (...).

W odpowiedzi na zawiadomienie o zajęciu spółka (...) poinformowała Komornika, że dłużnik P. K. posiada w spółce 290 udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy oraz, że zostały one zajęte wyłącznie na podstawie wniosku egzekucyjnego (...) spółki z o.o. Wskazano, że z tytułu posiadanych udziałów dłużnikowi nie przysługują roszczenia dotyczące wypłaty dywidendy lub innych świadczeń. Wskazano również, że umowa Spółki przewiduje uzyskanie zgody zgromadzenia wspólników na dokonanie zbycia lub zastawienia udziałów oraz przewiduje prawo pierwszeństwa w ich nabyciu przez dotychczasowych wspólników, aktualnie (...) spółkę z o.o., który jako jedyny pozostały wspólnik Spółki jest zainteresowany nabyciem zajętych udziałów.

W toku postępowania egzekucyjnego powód nie przejawiał zainteresowania czynnościami Komornika. Nie zareagował na jego wezwanie do zapłaty należności, które otrzymał 23 lutego 2011 roku. Od tej chwili nie podejmował korespondencji od Komornika. Była ona awizowana i złożona do akt egzekucyjnych. Po raz pierwszy dłużnik wypowiedział się o egzekucji w piśmie z 7 lipca 2011 roku. Poinformował wtedy Komornika, że nie wyraża zgody na zbycie jego udziałów lub innych aktywów w spółce (...) z wolnej ręki, tj. bez oszacowania. Zastrzegł jednocześnie, że będzie skarżył każdą czynność Komornika. P. K. był wówczas dłużnikiem: (...) Banku SA w W., (...) Bank SA w (...) S.A. w W..

W piśmie z 7 lipca 2011 roku P. K. poinformował Komornika, że tytuł, na podstawie którego prowadzona jest egzekucja, „został uzyskany w wyniku przedłożenia całkowicie sfałszowanych zarzutów w Sądzie Okręgowym w (...) oraz jednoczesnego ukrycia przed nim faktu toczenia się jakiejś sprawy”. Poinformował również, że wniósł sprzeciw od tego wyroku oraz, że oczekuje na rozpoznanie swojego wniosku o przywrócenie terminu do jego wniesienia.

Postanowieniem z 14 lipca 2011 roku Komornik powołał biegłego rzeczoznawcę majątkowego I. H. do dokonania oszacowania wartości udziałów należących do dłużnika. Zaznaczył, że nie ustalono wartości tego prawa w trybie art. 910⁴ § 2 i 3 k.p.c. 23 lipca 2011 roku biegła poinformowała Komornika, że posiada uprawnienia do wyceny udziałów przedsiębiorstwa metodą majątkową, ale ze względu na charakter wycenianych udziałów przywołuje do pomocy biegłego rewidenta do spraw wyceny udziałów przedsiębiorstwa inną metodą w osobie (...). W związku z tym, postanowieniem z 21 września 2011 roku Komornik powołał R. L. do dokonania wyceny udziałów dłużnika.

Dwa dni później, 23 września 2011 roku Komornik przekazał wierzycielowi i dłużnikowi wycenę zajętych udziałów w spółce (...). Dłużnik otrzymał ją 11 października 2011 roku.

29 września 2011 roku wierzyciel poinformował Komornika, że przysługuje mu, jako udziałowcowi spółki (...), prawo pierwokupu udziałów Spółki. Wskazał, że jest on - oprócz dłużnika - jedynym udziałowcem tej Spółki i oświadczył, że korzysta z prawa pierwszeństwa w nabyciu zajętych udziałów po cenie ustalonej zgodnie z otrzymaną wyceną. W związku z tym, Komornik wezwał wierzyciela do uiszczenia kwoty 438.480 zł, jako warunek wykonania prawa pierwokupu zajętych udziałów. Wierzyciel wpłacił tę kwotę.

Postanowieniem z 18 października 2011 roku Komornik stwierdził nabycie prawa majątkowego dłużnika P. K. z tytułu 290 udziałów w (...) z o.o. w W. przez (...) spółkę z o.o. w W.. Pouczył jednocześnie strony o prawie do skargi na tę czynność. Dłużnik otrzymał odpis w/w postanowienia 24 października 2011 roku. Od wierzyciela nie uzyskano potwierdzenia odbioru.

Dłużnik zaskarżył obie czynności Komornika, o czym poinformowano tego ostatniego. Pismem z 18 października 2011 roku P. K. wniósł skargę na czynności komornika sądowego dokonane w sprawie egzekucyjnej o sygn. akt: Km 220/11 do Sądu Rejonowego dla (...) w (...) Skarga dotyczyła wyceny udziałów dłużnika w spółce (...). W jej uzasadnieniu dłużnik zarzucił Komornikowi 5-10 krotne zaniżenie ich realnej wartości i żądał uchylenia zaskarżonej czynności, zawieszenia postępowania egzekucyjnego do czasu rozstrzygnięcia skargi przez Sąd oraz dokonania wyceny udziałów przez biegłego sądowego z zakresu rachunkowości i funkcjonowania przedsiębiorstw. W kolejnym piśmie, z 2 listopada 2011 roku, P. K. wniósł skargę na czynności Komornika polegające na stwierdzeniu nabycia prawa majątkowego w postaci 290 udziałów w spółce (...) na rzecz (...) spółki z o.o. w W.. Podniósł w niej zarzuty tożsame z zarzutami z poprzedniej skargi.

Postanowieniem z 2 stycznia 2012 roku sygn. akt: I Co 3624/11 Sąd Rejonowy dla (...) w (...) oddalił skargę powoda na czynność Komornika w postaci stwierdzenia nabycia udziałów. Wskutek zażalenia powoda, postanowieniem z 20 września 2012 roku sygn. akt: V Cz 1596/12 Sąd Okręgowy w (...) zmienił postanowienie Sądu I instancji i uchylił zaskarżoną czynność komorniczą. W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy w (...) wskazał, że zaskarżona czynność dotknięta była uchybieniami niepozwalającymi na uznanie, że dokonana została właściwie i zgodnie z przepisami o postępowaniu egzekucyjnym. Przywołując art. 911⁽³⁾ k.p.c. Sąd wskazał, że Komornik, dokonując zajęcia udziałów dłużnika w spółce (...), zawiadomił o tym fakcie Sąd Rejonowy dla (...) Krajowy Rejestr Sądowy. Jednakże, przepis art. 185 k.s.h., jako *lex specialis*, wprowadza istotne zmiany w stosunku do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, stanowiąc, że w przypadku sprzedaży udziału w drodze egzekucji, którego zbycie umowa spółki uzależnia od zgody spółki lub w inny sposób ogranicza, to spółka ma prawo przedstawić osobę, która nabędzie udział za cenę, jaką określi sąd rejestrowy po zasięgnięciu, w miarę potrzeby, opinii biegłego. W takim przypadku spółka powinna więc w terminie dwóch tygodni od dnia zawiadomienia jej przez sąd rejestrowy o zarządzeniu sprzedaży, zgłosić wniosek o przeprowadzenie wyceny udziału, a sąd dokonać wyceny. Dalej, osoba wskazana przez spółkę w terminie kolejnych dwóch tygodni od zawiadomienia spółki o ustaleniu ceny nabycia udziału powinna zapłacić komornikowi określoną cenę nabycia. Jeżeli natomiast spółka w terminie dwóch tygodni od dnia zawiadomienia jej przez sąd rejestrowy o zarządzeniu sprzedaży udziału nie złoży wniosku o przeprowadzenie jego wyceny, udział może być sprzedany w trybie przewidzianym w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego dotyczących egzekucji z wierzytelności lub innych praw majątkowych. Mając to na uwadze, Sąd Okręgowy wskazał, że skoro umowa spółki (...) przewidywała konieczność uzyskania zgody zgromadzenia wspólników na dokonanie zbycia udziałów oraz przewidywała prawo pierwszeństwa w ich nabyciu przez dotychczasowych wspólników Spółki, o czym Komornik prowadzący egzekucję został poinformowany pismem z 24 maja 2011 roku, to wobec zaistnienia przesłanek z art. 185 k.s.h., zastosowanie powinna mieć w pierwszej kolejności procedura wskazana w tym przepisie i to niezależnie od faktu, że jedynym udziałowcem spółki (...) - poza dłużnikiem P. K. - był wierzyciel egzekwujący: (...) spółka z o.o. w W.. Sąd Okręgowy w (...) zaznaczył, że nic nie wskazuje, aby Komornik zwracał się do Sądu rejestrowego o zarządzenie sprzedaży udziałów w trybie art. 185 k.s.h., lecz z pominięciem powołanej regulacji dokonał oszacowania udziałów, powołując w tym celu biegłego, a następnie - po zapłacie ceny - w dniu 18 listopada 2011 roku stwierdził nabycie 290 udziałów w spółce (...) przez wierzyciela: (...) spółkę z o.o.

W dniu 19 kwietnia 2012 roku spółka (...) wyraziła zgodę na umorzenie jej udziałów. W tym celu 27 kwietnia 2012 roku odbyło się zwyczajne zgromadzenie wspólników tej Spółki, na którym dokonano umorzenia 970 udziałów w jej kapitale zakładowym o wartości nominalnej 50 zł za udział i wartości księgowej 747,77 zł, należących do (...) Spółka z o.o. w W.. Umorzenie udziałów nastąpiło za wynagrodzeniem w wysokości 1,512 zł za każdy udział, łącznie za kwotę 1.466.640 zł. Postanowiono, że zostanie ono wypłacone z czystego zysku Spółki do dnia 7 maja 2012 roku.

Równoległe do postępowania skargowego toczyło się postępowanie z wniosku P. K. o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego z 8 października 2010 roku w sprawie o sygn. akt: I C 564/10. Postanowieniem z 30 kwietnia 2012 roku Sąd Okręgowy w (...) przywrócił mu termin do złożenia sprzeciwu. Następnie, postanowieniem z 16 maja 2012 roku, Sąd Okręgowy w (...)zawiesił rygor natychmiastowej wykonalności nadany punktowi I tego wyroku. Jako podstawę prawną swojej decyzji Sąd wskazał art. 346 k.p.c., oceniając uprzednio, że nie istniała możliwość skutecznego doręczenia korespondencji P. K., bo wykazał on, że okoliczności powodujące wydanie wyroku zaocznego i uchybienie terminowi do złożenia sprzeciwu były przez niego niezawinione. Na tej podstawie Sąd ocenił, że zaistniały uzasadnione wątpliwości co do zasadności wydanego wyroku zaocznego. Powód zawiadomił o tym pozwanego Komornika pismem z 20 listopada 2012 roku.

W następstwie rozpoznania sprzeciwu od wyroku zaocznego w sprawie o sygn. akt: I C 564/10, wyrokiem z 20 grudnia 2013 roku Sąd Okręgowy w (...) uchylił w całości ten wyrok i powództwo oddalił, rozliczając między stronami koszty procesu stosownie do jego wyniku.

W dalszej kolejności powód podjął próbę wpisania go do rejestru spółki (...). We wniosku z 20 listopada 2012 roku wystąpił do Sądu Rejonowego(...) w (...) XII Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego o dokonanie/przywrócenie na jego rzecz wpisu jako udziałowca spółki z o.o. (...) ten wpłynął do Sądu 27 listopada 2012 roku. W jego uzasadnieniu powód kategorycznie stwierdził, że „zarząd spółki (...) jest w pełni odpowiedzialny za nielegalny zabór jego udziałów w tej spółce w roku 2011r.”.

Powód dołączył do wniosku m.in. odpis postanowienia Sądu z 20 września 2012 roku, wydanego w sprawie o sygn. akt: V Cz 1596/12, uchylającego ostatecznie postanowienie Komornika sądowego B. M. (2) w sprawie egzekucyjnej o sygn. akt: Km 220/11 z dnia 18 października 2011 roku, stwierdzające nabycie udziałów.

W odpowiedzi na wniosek prezes zarządu spółki(...) M. M. (1) wskazał, że zgodnie ze złożonym wnioskiem o zmianę wpisu w postaci wykreślenia współnika P. K., załączono listę współników w oparciu o wydane przez Komornika Sądowego przy S.R. dla (...) w sprawie o sygn. akt: Km 220/11 postanowienie o stwierdzeniu nabycia praw majątkowych dłużnika P. K. w postaci 290 udziałów w spółce (...). Zaprzeczył jednocześnie, aby zarząd spółki(...)podejmował zawinione działania wobec dłużnika P. K. i jego udziałów w tej Spółce.

Sąd rejestrowy przeprowadził postępowanie przymuszające. Zarządzeniem z 09.01.2013r. zwrócił się do w/Komornika z prośbą o wyjaśnienie, czy w oparciu o dane z postępowania egzekucyjnego doszło do nabycia udziałów należących do P. K., wskazując, że jest w posiadaniu dokumentu, wedle którego stwierdzenie nabycia udziałów z 18 października 2011 roku zostało uchylone. Sąd ten zwrócił się również o przesłanie kopii dokumentów świadczących o ewentualnej zmianie w toku czynności egzekucyjnych udziałowca spółki (...). W roku postępowania, zarządzeniem z 9 stycznia 2013 roku Sąd rejestrowy zwrócił się do Komornika B. M. (2) o wyjaśnienie, czy w oparciu o dane z postępowania egzekucyjnego doszło do nabycia udziałów należących do P. K.. W. Komornik poinformował sąd rejestrowy, że jego postanowienie z 18 października 2011 roku zostało uchylone przez Sąd Okręgowy w (...)w sprawie o sygn. akt: V Cz 1596/12, ale udziały P. K. nadal zajęte, zaś postępowanie egzekucyjne tymczasowo zawieszono postanowieniem S.O. w (...) z 16 maja 2012 roku w sprawie o sygn. akt: I C 564/10.

W związku z tym, zarządzeniem z 23 stycznia 2013 roku Sąd rejestrowy wezwał spółkę (...) do złożenia w terminie 7 dni wniosku o wpis aktualnych danych współników z uwzględnieniem tego, że podstawa do dokonania zmian w księdze udziałów Spółki w postaci komorniczego stwierdzenia nabycia udziałów należących do P. K. odpadła wskutek wydania postanowienia z 20 września 2012 roku o sygn. akt: V Cz 1596/12.

W odpowiedzi, spółka (...) przesłała do Sądu rejestrowego aktualną listę współników z 27 lipca 2012 roku, wskazując, że uwzględnia ona zmiany w strukturze właścicielskiej Spółki dokonane w związku z realizacją II etapu umorzenia udziałów. Spółka wskazała też na fakt nabycia 290 udziałów, należących do P. K., przez ówczesnego współnika Spółki, tj. (...) spółkę z o.o. w W. w toku postępowania egzekucyjnego o sygn. akt: Km 220/11, które zostały umorzone w dniu 27 kwietnia 2012 roku przez nadzwyczajne zgromadzenie współników Spółki na podstawie uchwały nr 3. Spółka

dodała, że umorzenie udziałów nastąpiło na podstawie art. 199 § 6 k.s.h. w dwóch etapach, w pierwszej kolejności umorzonych zostało 970 udziałów, a następnie 30 udziałów. Zmiany te zostały zarejestrowane w KRS 20 września 2012 roku, zgodnie z wnioskiem Spółki złożonym w dniu 23 maja 2012 roku. Wskazując na te okoliczności spółka (...) podniosła, że wskutek umorzenia, udziały należące do (...), a wcześniej do P. K., przestały istnieć. W wykonaniu obowiązku nałożonego przez Sąd, spółka (...) dołączyła listę wspólników z 27 lipca 2012 roku, zawierającą personalia M. P. (185 udziałów) i S. M. (185 udziałów). Łącznie – 370 udziałów po 185,13 zł każdy o łącznej wartości 68498,10 zł.

Postanowieniem z 4 marca 2013 roku Sąd rejestrowy nałożył na (...) z o.o. w W. grzywnę w kwocie 1.000 zł, zobowiązując ją ponownie do złożenia aktualnej listy wspólników oraz wniosku o wpis prawidłowych danych wspólników. Po dokonaniu analizy szeregu zmian w składzie wspólników Spółki Sąd ocenił, że dokument listy wspólników, jak też wpis w zakresie danych wspólników, jest nieprawidłowy i wymaga korekty, jako niezgodny z rzeczywistością. Sąd zauważył też, że wpisane zmiany nie zostały udokumentowane, a lista wspólników nie jest zgodna ani z umową Spółki co do wartości udziałów, ani nie odzwierciedla faktu, że P. K. ostatecznie nie utracił statusu wspólnika wskutek decyzji Komornika. Odnośnie zaś umorzenia jego udziałów Sąd zważył, że brak jest na to jakichkolwiek dowodów. Wskazał również, że udziały należące do P. K. nie stały się własnością (...) wskutek zaspokojenia się z nich wierzyciela oraz, że nadal powinien on figurować na liście wspólników oraz w rejestrze Spółki chyba, że wykaże ona, iż jego udziały zostały prawidłowo umorzone.

Ostatecznie, postanowieniem z 28 marca 2014 roku Sąd rejestrowy oddalił wniosek P. K. o wpisanie go do rejestru spółki (...). W uzasadnieniu postanowienia Sąd ustalił, że P. K. był uprzednio wpisany jako wspólnik. Z rejestru został wykreślony wobec złożenia wniosku przez zarząd Spółki, który opierał się na postanowieniu Komornika, działającego w sprawie o sygn. akt: Km 220/11, stwierdzającego nabycie udziałów przez (...), uchylonego przez Sąd II instancji w sprawie o sygn. akt: V Cz 1596/12. Mając to na względzie, Sąd uznał jednak, że aktualnie wpis P. K. do rejestru oraz umieszczenie go na liście wspólników nie może być dokonane, bo nie można przywrócić stanu wpisu do rejestru, który odzwierciedlałby fakt, że P. K. jest wspólnikiem z powodu tego, że późniejsze działania w Spółce utrwaliły nowy stan rzeczy. W szczególności dotyczy to czynności, które polegały na podejmowaniu uchwał wspólników z pominięciem P. K.. W tak stworzonym nowym składzie wspólniczym podejmowano uchwały, z których najistotniejsza jest uchwała z 27 kwietnia 2012 roku, umarzająca udziały należące do (...), z których 280 należało uprzednio do P. K.. Udziały te zatem nie istnieją, pomimo że uchwała podjęta przez ówczesne grono wspólników była dotknięta wadami. Potem, również bez udziału P. K., podejmowano uchwały prowadzące do kolejnych zmian. Doszło przy tym do wejścia do Spółki nowych wspólników. Konkludując, Sąd rejestrowy uznał, że również w postępowaniu rejestrowym należy opierać się na stanie, który został usankcjonowany poprzez niepodważone w procesie uchwały. Pouczył P. K., że ma on możliwość odrębnego wzruszenia uchwał przed sądem procesowym, natomiast nie może liczyć na ujawnienie go w rejestrze jako wspólnika, jeśli jego udziały zostały umorzone. Sąd rejestrowy zaznaczył też, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem jest związany uchwałami podjętymi przez Spółkę, choćby były one wadliwe. Do czasu ich zakwestionowania we właściwym trybie przez wspólnika stanowią one podstawę wpisu do KRS.

W tym czasie prawomocnie zakończono postępowanie apelacyjne w sprawie o sygn. akt: I A Ca 680/14, zainicjowane przez (...) spółkę z o.o. od wyroku, jaki zapadł w sprawie o sygn. akt: I C 564/10, oddalającego powództwo tej Spółki o zapłatę. Wyrokiem z 28 listopada 2014 roku Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację.

Pismem z 18 grudnia 2014 roku, doręczonym pozwanemu Komornikowi 26.01.15r., P. K. poinformował go o upadku tytułu wykonawczego w sprawie o sygn. akt: I C 564/10, załączając niewiarygodną kopię odpisu wyroku zapadłego w sprawie o sygn. akt: I A Ca 680/14. W związku z tym, pismem z 27 stycznia 2015 roku Komornik wezwał powoda do złożenia oryginału tego wyroku, co zostało przez niego wykonane 17 lutego 2015 roku. Tego samego dnia Komornik cofnął zajęcie wszystkich wierzytelności w sprawie egzekucyjnej o sygn. akt: KM 220/11 i wydał postanowienie o umorzeniu postępowania w sprawie.

W sumie Komornik prowadził dziewięć postępowań egzekucyjnych przeciwko powodowi, w tym z nieruchomości lokalowej. Stan zadłużenia we wszystkich tych postępowaniach wynosił ponad 4.500.000 zł wraz z kosztami egzekucyjnymi.

P. K. zainicjował również postępowanie przed S.O. w W., które toczyło się pod sygn. akt: XX GC 342/13 . Po ostatecznym sprecyzowaniu żądania skierowanego przeciwko (...) spółce z o.o., żądał stwierdzenia nieważności, ewentualnie ustalenia nieistnienia podjętych na zgromadzeniach wspólników Spółki uchwał o numerach.: 1-10 z 29 czerwca 2011 roku, 1-3 z 25 października 2011 roku,, 1-4 z 28 marca 2012 roku, 1-10 z 27 kwietnia 2012 roku, z tym, że uchwały nr 3 w zakresie, w jakim dokonuje umorzenia 290 udziałów należących do powoda, ewentualnie w pełnym zakresie, 1-6 z 9 maja 2012 roku, 1 z 11 września 2012 roku, 1-3 z 15 marca 2013 roku, 1.-2 z 24 lutego 2014 roku, 1 -2 z 28 marca 2014 roku, 1-2 z 29 kwietnia 2014 roku, 1- 6 z 30 czerwca 2014 roku, jak też 1-7 z 30 czerwca 2015 roku i 1-9 z 30 czerwca 2013 roku; w odniesieniu do uchwał z dwóch ostatnich dat zgłoszono ewentualnie żądanie ich uchylenia. W wyroku z dnia 30 grudnia 2015 roku Sąd Okręgowy - umarzając postępowanie w części, w jakiej cofnięto powództwo - oddalił je w pozostałym zakresie. Wskutek apelacji wywiezionej przez P. K., Sąd Apelacyjny w (...)w sprawie sygn. akt: VI ACa 1133/16 wyrokiem z 23 października 2017 roku oddalił apelację.

Sprawa dotycząca udziałów powoda w (...) spółce z o.o. znajdowała się w zainteresowaniu wielu organów, w tym Wydziału do (...) z Przystępczością Gospodarczą K.R.P. w W.. W śledztwie zainicjowanym przez powoda o czyn z art. 231 § 1 k.k., w sprawie przekroczenia uprawnień przez B. M. (2) - Komornika Sądowego przy S.R. dla (...) poprzez powołanie biegłych do oszacowania wartości zajętych udziałów osób do tego nieuprawnionych, prowadzonym pod sygn. akt: 4 Ds.2301/12/EK, zeznawały obie biegłe, które sporządziły raport z wyceny udziałów w spółce (...) na potrzeby egzekucji. I. H. zeznała, że właściwie to nie ona, lecz R. L. przeprowadziła wszystkie działania i prace w zakresie przedmiotowej wyceny. Dodała, że nie brała udziału w sporządzeniu raportu, a jej udział sprowadzał się do „końcowego, wspólnego z p. L., podpisania dokumentu”, co potwierdziła R. L.. Ta ostatnia zeznała, że osobiście i samodzielnie dokonała oszacowania udziałów w spółce (...); faktycznie była to pierwsza w jej praktyce spółka internetowa, której wyceny dokonywała. Dodała, że w trakcie wyceny kontaktowała się jedynie z adwokatem wierzyciela. Śledztwo zostało umorzone, ale postanowieniem Prokuratora Rejonowego P.R. (...) z 3 marca 2014 roku zostało podjęte na nowo na podstawie art. 327 § 1 k.p.k., po czym ponownie umorzone postanowieniem z 24 lipca 2014 roku. W toku tego postępowania pozwany Komornik został przesłuchany w charakterze świadka. Zaprzeczył, aby czynności w toku egzekucji w sprawie o sygn. akt: Km 220/11 były podejmowane w nieprawidłowy sposób.

Sąd Okręgowy ocenił powództwo jako niezasadne i dokonał analizy zdarzenia prawnego stanowiącego podstawę wykreślenia powoda z rejestru sądowego spółki (...), prowadzonego pod numerem KRS: (...). Podkreślił, że przywoływane przez powoda postanowienie pozwanego Komornika z 18 października 2011 roku, stwierdzające nabycie prawa majątkowego z tytułu 290 udziałów w spółce (...) przez (...) spółkę z o.o. w W. nigdy nie stanowiło podstawy jakichkolwiek wpisów w rejestrze sądowym (...) Poza sporem pozostawała okoliczność, że postanowienie takie zapadło, ale wbrew twierdzeniom powoda, nie stanowiło ono podstawy unicestwienia jego praw do udziałów w spółce (...). Z treści KRS tej Spółki wynika bowiem, że 27 października 2011 roku dokonano wpisu do rejestru, ale jako podstawę wpisu o zmianie umowy Spółki wpisano: „25.10.2011r. - J. S. (1) - notariusz w Ł., Rep. (...) - zmieniono art. 12 ust 4, w art. 11 usunięto ust 5,6,7, przyjęto tekst jednolity”. Dodatkowo, w rubryce dotyczącej danych wspólników wykreślono P. K. i wpisano, że (...) spółka z o.o. posiada całość udziałów Spółki w liczbie 1.000. Sąd zwrócił się do Sądu Rejonowego dla miasta(...)w (...) XII Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego o udzielenie jednoznacznej informacji, co stanowiło podstawę wpisu w rejestrze sądowym spółki (...), dotyczącego zmian po stronie jej wspólników oraz o nadesłanie dokumentów stanowiących podstawę wpisu. W odpowiedzi Sąd uzyskał informację potwierdzającą dokonane ustalenia, że 25 października 2011 roku wpłynął do Sądu rejestrowego wniosek o zmianę danych spółki (...) w rejestrze przedsiębiorców, do którego dołączony został akt notarialny Rep. A nr (...) oraz lista wspólników. Sąd rejestrowy jednoznacznie wskazał, że w myśl złożonych dokumentów, postanowieniem z 27 października 2011 roku dokonano zmian w rejestrze przedsiębiorców, tj. wykreślono dane P. K. jako udziałowca. Fakt ten podważa twierdzenia pozwu o odszkodowawczej odpowiedzialności pozwanego Komornika i powiązanej z nią odpowiedzialności pozostałych pozwanych.

Do identycznych wniosków prowadziła analiza dokumentów nadesłanych przez Sąd rejestrowy, będących podstawą przedmiotowego wpisu. Z treści wniosku złożonego do Sądu rejestrowego 25 października 2011 roku wprost wynika, że podstawą żądanej zmiany po stronie udziałowców spółki (...) był wyłącznie akt notarialny Rep. A nr (...) z 25

października 2011 roku, sporządzony przed notariuszem J. S. (2). W treści wniosku nie pojawiają się nawet informacje o postanowieniu wydanym przez pozwanego Komornika 18.10.11r. Z załączonego do wniosku aktu notarialnego Rep. A nr (...) z 25 października 2011 roku, będącego podstawą wpisu zmian po stronie udziałowców spółki (...), wynika z kolei, że tego dnia odbyło się nadzwyczajne zgromadzenie wspólników spółki (...), które podjęło 3 uchwały i ustaliło tekst jednolity aktu założycielskiego Spółki, po zmianach dokonanych przez n.z.w. tego dnia. W treści aktu próżno szukać odwołania do postanowienia z 18.10.11r. jako podstawy jakichkolwiek zmian w akcie założycielskim Spółki. Nie ma w nim żadnych informacji o tym orzeczeniu. W treści aktu zawarty jest natomiast zapis, że na zgromadzenie udziałowców stawili: się M. P. i S. M. - reprezentujący (...) spółkę z o.o. w W., tj. jedyne (...) spółki (...). Złożona została też lista (...) spółki (...), wskazująca na (...) spółkę z o.o. w W. jako jedynego udziałowca spółki (...), posiadającego 1.000 udziałów po 50 zł każdy o łącznej wartości 50.000 zł.

Treść tych dokumentów oraz chronologia czynności prowadzących do wykreślenia powoda z rejestru spółki (...) jako jej udziałowca, wskazują, że nastąpiło ono nie wskutek postanowienia wydanego przez pozwanego Komornika w dniu 18.10.11r., lecz w następstwie działań podjętych przez spółki (...) i jej jedynego wspólnika, tj. (...) spółkę z o.o. w W.. Zauważyć należy, że walne zgromadzenie wspólników spółki (...) odbyło się w dniu, kiedy postanowienie komornicze nie było jeszcze prawomocne. Komornik wydał je bowiem 18.10.11r., powód otrzymał jego odpis w dniu 24.10.11r., zaś od wierzyciela brak zwrotnego potwierdzenia odbioru. Dodatkowo, powód zaskarżył czynność Komornika, polegającą na stwierdzeniu nabycia jego udziałów w spółce (...) przez (...) spółkę z o.o. Nie przeszkadzało to jednak spółce (...) w odbyciu walnego zgromadzenia wspólników i ukonstytuowaniu się (...) Spółki z o.o. w W. jako jedynego udziałowca spółki (...). Nie stanowiło też przeszkody do złożenia przez spółkę (...) wniosku o dokonanie zmian w rejestrze sądowym odnośnie jej wspólników. To wszystko działo się bez wiedzy i woli pozwanych i bez ich udziału. Nic też nie wskazuje, że podstawą tych działań było postanowienie z 18.10.11r. Tymczasem, w fakcie wydania tego orzeczenia powód upatrywał odpowiedzialności odszkodowawczej wszystkich pozwanych.

Dokonując oceny zachowania pozwanych w kontekście przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej Sąd miał też na względzie treść postanowienia Sądu Okręgowego w (...) z 20 września 2012 roku o sygn. akt: V Cz 1596/12. Owszem, wskazuje ono na uchybienia Komornika, skutkujące uchynieniem jego postanowienia z 18.10.11 r., ale nie stanowi podstawy do uznania, że ponosi on odpowiedzialność za zmiany w rejestrze sądowym spółki (...), polegające na wykreśleniu powoda z grona jej udziałowców. W judykaturze przyjmuje się, że uchynienie czynności egzekucyjnej sprowadza się przede wszystkim do stwierdzenia, że czynność ta była wadliwa. Postanowienie Sądu Okręgowego w (...) zapadłe w sprawie o sygn. akt: V Cz 1596/12 potwierdza więc, że czynności pozwanego Komornika wyrażona w postanowieniu z 18.10.11r. była wadliwa, a samo orzeczenie nigdy nie uprawomocniło się. Po jego uchynieniu nie zapadło też żadne inne orzeczenie stwierdzające nabycie udziałów powoda w spółce (...) przez inny podmiot.

Kwestię prawomocności postanowienia pozwanego komornika z 18.10.11r. Sąd Okręgowy w Ostrołęce oceniał przez pryzmat przesłanek z art. 521 k.p.c., który znajduje zastosowanie w postępowaniu nieprocesowym, do którego niewątpliwie należy postępowanie egzekucyjne.

Postanowienie orzekające co do istoty sprawy wywołuje skutki prawne dopiero od chwili, kiedy stanie się prawomocne formalnie, czyli zgodnie z ogólną regułą odnoszącą się do orzeczeń w procesie (jeżeli nie przysługuje od niego środek odwoławczy lub inny środek zaskarżenia - art. 363 k.p.c.). Nie ulega wątpliwości, że postanowienie komornika w przedmiocie stwierdzenia nabycia udziałów wspólnika przez inny podmiot w trybie art. 911⁷ k.p.c. jest postanowieniem orzekającym co do istoty sprawy. Jak zauważył Sąd Apelacyjny w (...) w sprawie o sygn. akt: VI ACa 1133/16, nabycie udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w trybie egzekucji (art. 879 k.p.c.) ma charakter nabycia pierwotnego. Nabycie to następuje bez obciążeń, a przeciwko nabywcy nie można podnosić zarzutów co do ważności nabycia. Oznacza to, że nabywca staje się właścicielem (w tym przypadku - udziałowcem spółki) bez względu na wady rzeczy (udziałów). Nie można też - w zasadzie - kontestować procedury nabycia, ani nawet dobrej wiary nabywcy, bo do nabycia dochodzi w oderwaniu od prawa poprzednika. Zdaniem Sądu Okręgowego w Ostrołęce warunkiem jest jednak, aby do nabycia doszło w drodze prawomocnego postanowienia komornika, a więc takiego, które jest zdadne

wywołać skutki przewidziane w art. 521 k.p.c., a następnie wywołać skutki w sferze materialnoprawnej, przewidziane w art. 879 k.p.c. W przeciwnym razie nie ma mowy o skutecznym nabyciu udziałów wspólnika w spółce.

Postanowienie Komornika z 18.10.11r. nie było skuteczne, ani tym bardziej wykonalne, bo nigdy nie uprawomocniło się. Nie mogło więc doprowadzić do sprzedaży udziałów powoda w spółce (...) na rzecz (...) spółki z o.o. w W.. Wbrew twierdzeniom powoda, nie unicestwiło jego praw właścicielskich w Spółce. W związku z tym, w realiach niniejszej sprawy Sąd Okręgowy w Ostrołęce nie podzielił oceny Sądu Apelacyjnego w (...) wyrażonej w sprawie o sygn. akt: VI ACa 1133/16, że nabycie udziałów powoda w drodze licytacji, przeprowadzonej przez pozwanego Komornika, stało się nieodwracalne. Przyczyn tego stanu rzeczy należy upatrywać w działaniach spółki (...), która doprowadziła do opisanych w uzasadnieniu zmian w rejestrze i umorzenia udziałów spółki (...) jeszcze przed orzeczeniem Sądu Okręgowego w (...) uchylającym postanowienie z 18.10.11r., a nie w przedmiotowym orzeczeniu.

Z faktu, że Komornik dopuścił się naruszenia reguł procedury, co jest poza sporem, nie da się wyprowadzić wniosku o jego odpowiedzialności odszkodowawczej w okolicznościach stanu faktycznego sprawy. Pomiędzy działaniem Komornika a skutkiem w postaci utraty przez powoda udziałów w spółce (...), nie istnieje adekwatny związek przyczynowy. Wyklucza to odpowiedzialność odszkodowawczą Komornika, którą powód wywodził z przepisu art. 16 ust 1 i 23 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku O komornikach sądowych i egzekucji (Dz.U.2018.1309 j.t.), obowiązującego w dacie wydania przedmiotowego postanowienia. Samodzielnej podstawy odpowiedzialności odszkodowawczej Komornika nie mogły też stanowić zasady etyki zawodowej komorników. Powód upatrywał jej w § 9 ust 1 tego aktu, wskazując, że nakłada on na komornika obowiązek działania w interesie wierzyciela z zachowaniem lojalności wobec wymiaru sprawiedliwości. Rozważania w tym kontekście były jednak zbędne wobec braku podstaw do stwierdzenia odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego Komornika.

P. zajęcie udziałów w spółce z o.o. nie prowadzi do pozbawienia wspólnika- dłużnika uprawnienia do wykonywania uprawnień korporacyjnych wynikających z zajętych udziałów. Wskutek ich zajęcia, stosownie do treści art. 910² § 1 k.p.c., wierzyciel egzekwujący uzyskuje jedynie kompetencję wykonywania uprawnień majątkowych, wynikających z zajętych udziałów.

W. do pozwanego Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Okręgowego w (...) powód wskazał podstawę jego odpowiedzialności odszkodowawczej z art. 23 ust 3 ustawy O komornikach sądowych i egzekucji, który stanowi, że Skarb Państwa jest odpowiedzialny za szkodę solidarnie z komornikiem. Powód uzasadniał odpowiedzialność pozwanego Skarbu Państwa nadzorem Sądu nad pozwanym Komornikiem. Wskazał również na kwestię procedowania w przedmiocie jego wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego w sprawie o sygn. akt: I C 564/10 i zawieszenia rygoru natychmiastowej wykonalności tego tytułu. Podniósł, że postępowanie trwało 18 miesięcy, zamiast - jak ocenił - jednego tygodnia. Stwierdził, że takie funkcjonowanie Sądu znacznie ułatwiło działanie oszustów, tj. „ludzi ze spółki (...)”, którzy wykorzystali ten czas na przejęcie i ukrycie jego majątku.

Z odpowiedzialności w powyższych granicach zwalnia Skarb Państwa brak odpowiedzialności komornika sądowego. W sprawie niniejszej prowadziło to do uznania, że skoro pozwany Komornik nie ponosi odpowiedzialności za szkodę objętą roszczeniem pozwu, to nie ponosi jej również pozwany Skarb Państwa - Prezes Sądu Okręgowego w (...). Dodać jedynie należy, że wbrew ocenie powoda Sąd Okręgowy nie procedował nad jego wnioskiem o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego i zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności tego wyroku przez 18 miesięcy. Analiza akt sprawy o sygn. I C 564/10 wskazuje, że powód złożył wniosek o „cofnięcie rygoru wykonalności” nadanego wyrokowi zaocznemu w sprawie sygn. I C 564/10 w dniu 30 kwietnia 2012r. i ponowił go 14 maja 2012 roku. Wniosek ten został rozpoznany przez Sąd Okręgowy w (...) na posiedzeniu niejawnym w dniu 16 maja 2012 roku. Postanowieniem z tego dnia Sąd zawiesił rygor natychmiastowej wykonalności nadany wyrokowi zaocznemu z 8 października 2010 roku. W uzasadnieniu postanowienia Sąd wskazał, że powód miał możliwość wyrażenia takiego wniosku również w sprzeciwie od wyroku zaocznego, który złożył 15 listopada 2010 roku. Powyższe przeczy twierdzeniom powoda o nieterminowym procedowaniu Sądu Okręgowego w (...) w przedmiocie jego wniosku o zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności. Okoliczność ta była zresztą irrelevantna dla

oceny przesłanek solidarnej odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa w związku z odpowiedzialnością komornika sądowego jako funkcjonariusza publicznego.

W odniesieniu do pozwanych: I. H. i R. L. powód nie wskazał podstawy prawnej ich odpowiedzialności odszkodowawczej. Upatrywał jej w fakcie sporządzenia przez pozwane wyceny jego udziałów w spółce (...) na zlecenie pozwanego Komornika. Podniósł, że pozwane nie były do tego uprawnione.

Zarzuty powoda co do fachowości I. H. i R. L. nie są pozbawione racji, choć nie były one w stanie doprowadzić do stwierdzenia ich odpowiedzialności odszkodowawczej wobec powoda. Z ustaleń Sądu wynika, że pozwana I. H. figuruje na liście biegłych w dziedzinie wyceny nieruchomości, prowadzonej przez Prezesa S.O. w W.. Bezspornie pozwana R. L. nie pełni funkcji biegłego sądowego, nie jest też rzeczoznawcą z zakresu wyceny przedsiębiorstw internetowych. Poza sporem jest okoliczność, że rewident nie powinien podejmować się wyceny udziałów wspólnika w spółce internetowej. Uprawnieni są do tego biegli z zakresu wyceny przedsiębiorstw internetowych. O ile w orzecznictwie przyjmuje się, że biegły sądowy może ponosić odpowiedzialność deliktową wobec osób trzecich za szkodę spowodowaną wydaniem nieprawdziwej, czy nierzetelnej opinii w postępowaniu sądowym (por. wyrok S.N. z dnia 29 maja 2015 roku, V CSK 479/14), to jego odpowiedzialność odszkodowawcza uzależniona jest jednak od istnienia związku przyczynowego między działaniem biegłego a szkodą. W realiach niniejszej sprawy prowadziło to do wykluczenia odpowiedzialności pozwanych I. H. i R. L..

Zarzut przedawnienia roszczenia, podniesiony przez Skarb Państwa - Prezesa S.O. w W. był niezasadny. Przywołując przepis art. 442¹ § 1 k.c. oraz uzasadnienie skargi dłużnika (powoda) na czynności komornika sądowego w postępowaniu egzekucyjnym, pozwany wskazał na fakt doręczenia powodowi wyceny udziałów w spółce (...) w dniu 13 października 2011 roku. Zdaniem pozwanego, podobne wnioski można wyprowadzić ze skargi dłużnika (powoda) z 2 listopada 2011 roku, sporządzonej po doręczeniu mu postanowienia z 18 października 2011 roku. Wskazując na to pozwany podniósł, że powód był świadomy podnoszonej w pozwie wadliwości wyceny, dokonanej w toku egzekucji oraz wydania postanowienia o nabyciu udziałów przez wierzyciela, a w związku z tym - miał wiedzę zarówno co do tego, jak te czynności oddziałują na jego sferę majątkową oraz o tym, kto jest odpowiedzialny za ich dokonanie. Zdaniem pozwanego, w tej sytuacji roszczenie powoda jest przedawnione, bo pozew został wniesiony do Sądu Okręgowego w Warszawie w dniu 16 września 2014 roku. Do tego stanowiska przyłączyli się pozostali pozwani.

Broniąc się przed zarzutem przedawnienia roszczenia powód podniósł, że w październiku 2011r. nie mógł wiedzieć o szkodzie, bo w tym czasie szkoda jeszcze nie wystąpiła. Dowiedział się o niej z chwilą uprawomocnienia się postanowienia Sądu Rejonowego dla (...) z 28 marca 2014 roku, w którym Sąd odmówił mu wpisania na listę wspólników w spółce (...).

Sąd podzielił to stanowisko i uznał, że istotne dla oceny zarzutu przedawnienia okoliczności stanu faktycznego sprawy należało oceniać nie tylko przez pryzmat art. 23 wówczas obowiązującej ustawy O komornikach sądowych i egzekucji oraz art. 442¹ § 1 k.c., który ustanawia ogólną normę przedawnienia roszczeń o naprawienie szkody, przewidując - co do zasady - trzyletni okres przedawnienia, ale przede wszystkim w kontekście przesłanek z art. 694⁵ § 1 i 2 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem, w postępowaniu rejestrowym wpis do Krajowego Rejestru Sądowego następuje na podstawie postanowienia, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej (art. 694⁵ § 1 k.p.c.), a postanowienia o wpisie są skuteczne i wykonalne z chwilą ich wydania, z wyjątkiem postanowień dotyczących wykreślenia podmiotu z Krajowego Rejestru Sądowego (art. 694⁵ § 2 k.p.c.). Te ostatnie stają się skuteczne i wykonalne dopiero po uprawomocnieniu się. Ma zatem rację powód podnosząc, że dopiero z chwilą uprawomocnienia się postanowienia Sądu Rejonowego (...) z 28 marca 2014 roku powstały prawnie doniosłe skutki. Zostało wtedy przesądzone, że unicestwienie udziałów powoda w spółce (...) jest nieodwracalne. Właśnie wtedy powód dowiedział się o szkodzie; uzyskał świadomość tego, że prawa do udziałów utracił.

Reasumując - utrata przez powoda udziałów w spółce (...) była wynikiem działań tej Spółki, z pominięciem powoda jako jej współnika. Pozwani w niniejszym procesie nie mieli na to żadnego wpływu, odbyło się to bez ich wiedzy i udziału.

Sąd umorzył postępowanie co do kwoty 1.500.000 zł z tytułu zadośćuczynienia. Powód zrzekł się tego roszczenia, co nie wymagało zgody pozwanych i skutkowało umorzeniem postępowania w sprawie na podstawie art. 355 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1 k.p.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i art. 32 ust 3 ustawy z 15 grudnia 2016 roku O Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U.2020.762 j.t.). w zw. z § 2 pkt 9 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z dnia 5 listopada 2015r.).

Sąd nie znalazł podstaw do obciążenia powoda kosztami procesu na rzecz pozwanych B. M. (2), I. H. i R. L.. O ile bowiem nie było podstaw prawnych do uwzględnienia powództwa, to w odczuciu ludzkim i zgodnie z zasadami sprawiedliwości społecznej, z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu, zasądzenie kosztów procesu na rzecz tych pozwanych prowadziłoby do wypaczenia zasady słuszności, wyrażonej w art. 102 k.p.c. Pozwany Komornik dopuścił się bowiem naruszenia przepisów procedury, co jest bezsprzeczne w obliczu treści orzeczeń wydanych przez Sąd egzekucyjny i Sądy zajmujące się kwestią utraty udziałów przez powoda w spółce (...). Poza sporem było również, że I. H. i R. L. nie posiadały żadnego doświadczenia w zakresie wyceny spółek internetowych, a druga z nich nie była nawet biegłym sądowym, czy rzeczoznawcą majątkowym. Przypomnieć należy, że rola pozwanej I. H. sprowadzała się w istocie do podpisania wyceny, a pozwana R. L., która ją sporządziła, jest rewidentem, a nie biegłym sądowym, czy rzeczoznawcą majątkowym, nie posiada też uprawnień do wyceny przedsiębiorstw internetowych.

Apelację od tego wyroku wniósł powód, który zaskarżając rozstrzygnięcie w części, a mianowicie w zakresie punktu 2, w odniesieniu do pozwanych: B. M. (2) oraz Skarbu Państwa- Prezesa Sądu Okręgowego w (...), zarzucał skarżonemu orzeczeniu naruszenie:

1) art. 361 § 1 k.c. przez przyjęcie, że pomiędzy zachowaniem pozwanego B. M. (2) a szkodą powoda nie zachodzi adekwatny związek przyczynowy;

2) art. 23 ust. 1 i 3 oraz art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku O komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. nr 133, poz. 882, ze zm.) w zw. z art. 415 k.c. oraz art. 417 k.c.;

3) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez wyprowadzenie z materiału dowodowego wniosków z niego niewynikających, skutkiem przyjęcia, że wykreślenie powoda z akt rejestrowych (...) nastąpiło na podstawie aktu notarialnego z 25 października 2011 roku, Rep. (...)a nie na podstawie postanowienia komornika z 18 października 2011 roku, względnie całkowicie bez podstawy prawnej.

Wskazując na powyższe, wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku (vide: pismo z 8.09.2021 r., k. 1880), bądź jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Ostrołęce do ponownego rozpoznania.***Przed wywiedzeniem apelacji powód złożył też zażalenie na postanowienie zawarte w pkt. 3 wyroku z dnia 8 października 2020 roku. Z uwagi na konkurencyjność tego środka odwoławczego w odniesieniu do złożonej później apelacji (art. 394 § 1 pkt 6 k.p.c.), postępowanie wywołane tym zażaleniem zostało umorzone na mocy art. 355 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 3 k.p.c.***

Pozwani: B. M. (2) i Skarb Państwa- Prezes Sądu Okręgowego w (...)wnosili o oddalenie złożonej apelacji i zasądzenie na ich rzecz kosztów procesu odwoławczego od strony skarżącej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powoda jest niezasadna.

Oceniając w zgodzie z chronologią zaskarżenia przyjętą w apelacji pierwszy z jej zarzutów, należy podkreślić, że o adekwatności powiązania przyczynowego, o którym mowa w art. 361 § 1 k.c., decyduje typowość, czyli empirycznie weryfikowalna powtarzalność wynikania ze zdarzenia określanego jako przyczyna faktu definiowanego jako skutek. W przyjętej w prawie polskim teorii przyczynowości nie mieszczą się więc wszelkie odstępstwa od koncepcji powiązania typowego (normalnego), chociażby w otaczającej rzeczywistości znajdowały one czasami incydentalne (nietypowe) potwierdzenie.

Normalna przyczynowość orzeczenia sądowego lub komorniczego wynika z jego aktualnego statusu i mocy prawnej. Sąd Apelacyjny nie podziela w tym miejscu oceny Sądu Okręgowego, wyprowadzanej z przekonania, że postanowienie wydane przez pozwanego B. (...) 10.2011 r. nie było skuteczne i winno być analizowane na podstawie przepisów trybu nieprocesowego, a konkretnie art. 521 k.p.c., ponieważ regulacja powyższa nie znajduje zastosowania w postępowaniu egzekucyjnym. Stanowi ono bowiem jedno z postępowań odrębnych, powiązanych ściśle z trybem procesowym i zasadniczym budulcem procedury egzekucyjnej są stosowane odpowiednio (art. 13 § 2 k.p.c.) przepisy procesowe (vide: wypowiedzi komentatorskie E. W., M. M. i inn.). Odnosząc niniejszy stan faktyczny do jednego z tych przepisów, a mianowicie art. 360 k.p.c., należy stwierdzić, że w/w postanowienie było skuteczne od momentu jego wydania, przy czym pod pojęciem skuteczności kryje się tutaj pewność co do tego, że danej treści orzeczenie zapadło oraz, że organ, który je wydał, prezentuje stanowisko tożsame z treścią orzeczenia. Skuteczność w takim znaczeniu nie oznacza jeszcze mocy prawnej, czyli zdolności do wpływania na prawną rzeczywistość, w której funkcjonują strony danego postępowania, ponieważ taka moc wynika bezpośrednio z prawomocności orzeczenia.

Kwestie powyższe zostały zbieżnie z niniejszym poglądem ocenione w toczącej się równolegle sprawie o unieważnienie (lub uchylene) uchwał prowadzących do pozbawienia powoda udziałów w spółce (...). Sąd Najwyższy uchylając wydany w tej sprawie wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 23 października 2017 roku o sygn. akt: VI A Ca 1133/16 (wyrok S.N. z 15.10.2020 r., I CSK 677/18), wskazał w uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia (s. 9 albo k. 1873 akt niniejszej sprawy), że wobec nieprawomocności postanowienia komorniczego z 18. (...), a później jego uchylenia w postępowaniu toczącym się ze skargi na czynności komornika, nie został osiągnięty nie tylko efekt w postaci nabycia udziałów powoda przez spółkę (...), ale również skutki wynikające z art. 879 k.p.c. Istnienie nieprawomocnego orzeczenia z 18.10.2011 r. nie może więc zostać ocenione jako typowa przesłanka pozbawienia powoda udziałów w spółce (...).

Z wypowiedzi powoda w tym procesie wynika, że źródłem powiązania przyczynowego między wydaniem analizowanego postanowienia a jego szkodą ma być posługiwanie się tym orzeczeniem przez podmioty uczestniczące w zgromadzeniach udziałowców z 25.10.2011 r. oraz 27.04.2021 r., ale taka teza nie znajduje żadnego odzwierciedlenia w dokumentacji dowodowej, która w tej mierze została dokładnie przeanalizowana przez Sąd Okręgowy, zaś Sąd Apelacyjny tę ocenę podziela. Oczywiście można abstrakcyjnie założyć, że w czasie obu zgromadzeń ich uczestnicy znali postanowienie z 18.10.2011 r. i nadali mu znaczenie większe od prawnie dopuszczalnego, ale nie zmienia to faktu, że tego typu błędna ocena mocy prawnej orzeczenia i jego wpływu na otaczającą rzeczywistość ma charakter nieracjonalny i nietypowy, a więc nie może normalnie prowadzić do skutku w postaci szkody, czyli utraty przez powoda jego udziałów w Spółce. Także hipotetyczne posługiwanie się postanowieniem przez osoby drugie w celu oszustwa, polegającego na celowym wywołaniu mylnego przekonania o wiążącym charakterze postanowienia z 18.10.2011 r., nie stwarza jeszcze adekwatnego związku przyczynowo- skutkowego między wydaniem tego orzeczenia a doprowadzeniem przy jego pomocy do skutku w postaci bezprawnego pozbawienia powoda jego praw majątkowych.

Poza tym zgodzić się należy z tezą, że wskutek zajęcia udziałów, stosownie do treści art. 910² § 1 k.p.c., wierzyciel egzekwujący uzyskuje jedynie kompetencję wykonywania uprawnień majątkowych, wynikających z zajętych udziałów, co nie pozbawia jeszcze dłużnika praw przynależnych współnikowi spółki z o.o. (...) wymienionych reguł skutkowało w istocie bezprawnym pozbawieniem powoda praw współnika i podjęciem uchwał prowadzących do wyzucia go z

udziałów w Spółce bez jego obecności, wiedzy i woli. Okoliczności wymienione dodatkowo osłabiają argumentację o domniemanych związkach między wydaniem postanowienia z 18.10.2011 r. a szkodą powoda.

W tych warunkach Sąd Apelacyjny podzielił przekonanie Sądu Okręgowego, że między wydaniem postanowienia z 18.10.2011 r. przez pozwanego ad 1 a uszczerbkiem majątkowym powoda nie istnieje normalny związek przyczynowo-skutkowy, jako jedna z trzech przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej ex delicto. Oznacza to uwolnienie od odpowiedzialności solidarnej w tym zakresie, na zasadzie art. 23 ust. 1 i 3 oraz art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku O komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. nr 133, poz. 882, ze zm.) w zw. z art. 415 k.c. oraz art. 417 k.c. także pozwanego Skarbu Państwa- Prezesa Sądu Okręgowego w (...) Powód co prawda w niektórych swoich wypowiedziach procesowych przed Sądami obu instancji rozważał tempo procedowania jego wniosku o zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności wyroku zaocznego Sądu Okręgowego w (...) z 8 października 2010 roku, wydane w sprawie o sygn. akt: I C 564/10, odnosił się także do rozpatrzenia dotyczących jego osoby wniosków rejestrowych, ale trudno te rozważania, niejako dodane do głównego nurtu sporu, traktować jako uzasadnienie faktyczne nowego roszczenia odszkodowawczego z tytułu bezprawia orzeczniczego lub bezprawnego zaniechania wydania orzeczenia , o których mowa w art. 417⁽¹⁾§ 2 i 3 k.c. (por. art. 187 § 1 pkt 2 k.p.c.).

W kontekście potencjalnej analizy podobnych roszczeń nieodzowne jest poza tym przedstawienie prejudycatów, stwierdzających bezprawność orzeczenia lub zaniechania orzeczniczego sądu (to ostatnie także w związku z dyspozycją art. 12 ust. 4 ustawy O skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy..... bez nieuzasadnionej zwłoki, Dz. U. 2018. 75- t.j.), czego powód w tym procesie nie uczynił. Z tej przyczyny rozważania Sądu I instancji o terminowości rozpatrzenia wniosku powoda o zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności wydanego przeciwko niemu wyroku zaocznego, można uznać, pomimo ich słuszności, za niekonieczne. Wniosek ten został zresztą złożony 17.11.2011 r., a więc już po odbyciu zgromadzenia udziałowców z 25.10.2011 r., poza tym jego status był niepewny z uwagi na uzależnienie od kwestii przywrócenia terminu do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego, która to kwestia była procedowana w obu instancjach przez ok. 1,5 roku, ze skasowaniem pierwszego z zapadłych w tej materii rozstrzygnięć.

Odnosząc się na marginesie stanu faktycznego niniejszej sprawy do znaczenia zapadających w postępowaniach odwoławczych orzeczeń reformatoryjnych lub kasatoryjnych, należy stwierdzić, że sam fakt wydania takiego orzeczenia nie przesądza jeszcze rangi stwierdzonego w nim uchybienia sądu I instancji. Dyskrecjonalność uprawnień sędziowskich związanych z orzekaniem i wymagana w nich swoboda analizy i wyboru często nieoczywistych ścieżek dochodzenia do finalnego rozstrzygnięcia, nie pozwala uznać każdego przypadku zmiany lub uchylecia zaskarżonego orzeczenia za przejaw bezprawności orzeczniczej. Ponadto w sprawach rejestrowych sensu largo, gdzie zasadnicza kognicja sądu sprowadzona bywa do oceny prawdziwości załączonych do wniosku dokumentów, zakres analizy ich treści w kontekście zgodności z prawdą jest dalece ograniczony formalnym charakterem procedowania i mocą prawną załączanych dokumentów, wśród których znajdują się chociażby dokumenty notarialne, korzystające w znacznej części z domniemania zgodności z prawdą dokumentu urzędowego. Zaświadczenie w dokumencie notarialnym zmiany w gronie właścicieli (udziałowców spółki z o.o.) nie zawsze więc rodzi potrzebę prowadzenia dochodzenia o źródłach takiej zmiany, szczególnie wówczas, gdy nie wpływa ona na istniejące prawa większościowe (powód posiadając 29 % udziałów w spółce (...) nie był udziałowcem większościowym).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny oddalił złożoną apelację na zasadzie art. 385 k.p.c. O kosztach procesu odwoławczego postanowił na mocy art. 98 § 1 i 3 i 102 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. i w zw. z § 2 pkt 9 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015.1804 ze zm.). Wiążąc powyższe z treścią zapadłego równoległe postanowienia w sprawie zażaleniowej o sygn. akt; I A Cz 333/20, należy uwypuklić częściową aprobatę Sądu odwoławczego dla rozważań Sądu I instancji, uzasadniających częściowe zastosowanie wobec powoda dobrodziejstw art. 102 k.p.c., przy czym, wbrew stanowisku Sądu meriti, Sąd II instancji uznał, że względy te dotyczą także kosztów należnych reprezentantowi pozwanego Skarbu Państwa. Przyczyn takiej oceny należy szukać w przeświadczeniu Sądu Apelacyjnego, że źródłem problemów powoda, które zmusiły go do poszukiwania ochrony prawnej, była także (choć nie tylko) swoista „nieszczęśliwość”

istniejącego systemu prawnego, sprzyjająca bezprawnemu wyzuciu powoda z jego praw właścicielskich i prowadząca do jego wieloletniej batalii przed sądami. Ten szeroki kontekst sporu uniemożliwia ograniczenie stosowania art. 102 k.p.c. w niniejszej sprawie do pozwanych osób fizycznych, ale narzuca też potrzebę posłużenia się słuszością wobec pozwanego ad 2 jako kreatora i administratora państwowego systemu prawnego.

Sąd Apelacyjny nie znalazł jednak przesłanek do pełnego uwolnienia powoda, w zgodzie z art. 102 k.p.c., od obciążających go na zasadzie odpowiedzialności za wynik sporu, kosztów procesu wygrywających pozwanych. Zasadniczą tego przyczyną było bardzo wnikliwe i wszechstronne rozpoznanie sprawy przez Sąd I instancji, które od początku stawiało potrzebę zaskarżenia pod znakiem zapytania. Druga przesłanka takiego stanowiska, to bardzo wysoka wartość przedmiotów sporu i zaskarżenia, wręcz rujnująca dla pozwanych osób fizycznych, które broniąc swoich interesów przed Sądem, toczyły spór zasadniczy dla ich dalszej egzystencji i wypłacalności, a to wyrównuje bilans słuszości po obu stronach procesu.

Jednolite zastosowanie art. 102 k.p.c. wobec wszystkich stron pozwanych doprowadziło Sąd Apelacyjny do zwrotu na rzecz każdej z nich wynagrodzenia radcowskiego (ew. radcy Prokuraturii R.P.) tylko za jedną instancję. Skoro więc pozwany ad 1 nie uzyskał takiej należności przed Sądem Okręgowym, to należało ją zasądzić w postępowaniu apelacyjnym. Sytuacja pozwanego ad 2 była odwrotna- Sąd Okręgowy zasądził na jego rzecz kwotę 25.000 zł i orzeczenie to ostało się w II instancji, co doprowadziło (w postanowieniu uzupełniającym wyrok) do odstąpienia od obciążania powoda kosztami odwoławczymi należnymi Skarbowi Państwa.

(...)